

FÅVANG SÅU OG GEIT

ÅRSMELDING 2013

UTDELING AV GROMSÅUPRISEN 2013

ÅRSMØTE I FÅVANG SAU OG GEIT

TIRSDAG 11. FEBRUAR 2014 KL. 19.00 PÅ TUNET KRO

1. Åpning og konstituering
  - Valg av møteleder og referent
  - Godkjenning av innkalling og saksliste
2. Årsmelding 2013
3. Regnskap 2013
4. Årsmelding fra værringene
5. Premiering
6. Arbeidsplan 2014
7. Valg
  - Leder for 1 år
  - Nestleder for 2 år
  - Styremedlem for 2 år

  - 1. Varamedlem for 1 år
  - 2. Varamedlem for 1 år
  - 3. Varamedlem for 1 år

  - Nytt medlem i valgkomiteen

  - Revisorer
8. Valg av 3 utsendinger til Årsmøte i Oppland Sau og Geit
  - Forslag på Johnny Høyvesveen, Geir Amrud og Øyvind Myhrsveen
9. Leder orienterer om Flyausa og kåring, Fårikålfestivalen, NM gjeterhund og sauklipping og HMS kurs
10. Innkommende saker fra medlemmer. Saker som ønskes tatt opp må være styre i hende innen onsdag 5. februar.

SERVERING

STYRET FÅVANG SAU OG GEIT

1. Styret 2013

Leder: Øyvind Myhrsveen
Nestleder: Geir Amrud
Kasserer: Johnny Høyeseveen
Sekretær: Knut Evensen
Styremedlem: Mette Amrud Sylte

1. vara Terje Gunstad
2. vara Ole K. Aarnes
3. vara Kyrre Formo

Revisorer: Anders G. Fretheim og Øyvind Rønningen

Valgkomite: Svein Søreng, Per Arne Brenden og Einar Aarnes

*Bak fra venstre: Jonny Høyeseveen, Mette Amrud Sylte, Knut Evensen.
Foran fra venstre: Geir Amrud og Øyvind Myhrsveen.*

2. Medlemstall

		2012	2011	2010
Medlemstall for 2013	64	66	66	69
Herav hovedmedlemmer	55	58	58	60
Husstandsmedlemmer	4	3	2	2
Æresmedlemmer	5	5	6	7

Lagets æresmedlemmer er:

Guttorm Aaløkken, Lars Kleven, Hans M. Hjelstuen, Erland Myhrmoen og Sigurd Krekke.
Hans M. Hjelstuen og Sigurd Krekke er også æresmedlemmer i Oppland Sau og Geit.

3. Representants oppgaver

Geir Amrud, Johnny Høyeseven og Knut Evensen var årsmøteutsendinger til årsmøtet i fylkeslaget som ble avholdt på Gudbrandsdal Hotell Spidsbergseter i februar. Laget har også vært representert på regionmøter og ledermøte i OSG.

4. Møter

Styret har hatt 7 styremøter i 2013, og mange saker er løst pr telefon. Alle styremøter blir i hovedsak arrangert hjemme til hvert enkelt styremedlem. Det er gjennomført 3 medlemsmøter i samarbeid med Ringebru sau og geit:

1. Vårmøte med fokus på tiden rundt lamming v/vet Are Krogh, bruk av melkeautomat for kopplam v/Jan Erik Brenden og Hans Hjelstuen med gode og praktiske råd omkring lamming.
2. Høstmøte med hovedvekt på snylter og vaksinerings v/Vet Tor Formo, tilrettelegging for saueklipperen v/Sindre Myhrsveen, nytt fra NSG og OSG v/Pål Kjørstad og Hans Hjelstuen som tok for seg seminkatalogen, høstsesongen mm.
3. Fjøs møte hos Gunhild Lindvik og Knut Evensen med fokus på holdvurdering, utplukk av livlam, ull mm hvor vi hadde med Hans Hjelstuen som læremester. Vet. Mari Berge tok for seg snyltebehandling og Sindre Myhrsveen om klipping og klippeplass.

Fra høstmøte i Sør-Fåvang grendehus

5. Aktiviteter

Fåvang Sau og Geit har hatt et godt år når det gjelder aktiviteter.

Nytt av året var årets kåring på Fåvang. Før første gang på mange år ble ikke Flyausa benyttet. I stedet ble Fåvang sentrum omgjort til en festarena hvor det var kåring og aktiviteter med stor publikumsoppslutning. Dette var oppstarten av årets Fårikålfestival. Under avslutningsdagen i Ringebru stilte vi med dugnadsmannskaper. Under Fårikålfestivalen arrangerte NBU sitt høstarrangement, så lørdagen i Ringebru bød på mye folk og aktiviteter. Fårikålfestivalen er og blir en suksess. Vi fikk også en god omtale i bladet Sau og Geit med hele 3 siders omtale.

Klippekurs ble i år arrangert på Sør-Fron hos Lars Ole Auglestad i samarbeid med Ringebu og Sør-Fron. Totalt 10 deltagere fra hele Oppland deltok, og Fåvang var representert med både erfarne og nye klippere. Sindre Myhrsveen og Kai Thore Høyvesveen er ferdig utdannet instruktører, og De var nå tilbake som instruktører sammen med Bjørnar Bakken og Per Nyhus. Vi gratulerer alle samme med vel gjennomført kurs. Klippemiljøet i Fåvang er vi fortsatt like stolte av. Under NM på Gol deltok flere fra Fåvang med følgende gode resultat: Lars Sønstevooldhaugen nr 3 i juniorklassen, Kai Thore Høyvesveen nr 8 i seniorklassen og Sindre Myhrsveen nr 5 i NM klassen.

Oppslutningen på møter og tilstelninger er godt. Og antall deltagere på møter og kurs er på ca. 25-30 personer. Dette gjenspeiler den store interessen for sau som er blant lagets medlemmer

Vi søkte om å få avholde NM i sauklipping i 2014, men denne gangen ble det lagt til Rogaland. Vi prøver igjen og satser videre både med NM søknad i klipping og gjeterhund i årene som kommer.

Et av høydepunktene for Fåvang Sau og Geit i 2013 er utvilsomt utdelingen av «Gromsau» til vår alles Hans. Dette skjedde under årsmøtet i NSG på Gjøvik i mars. Gromsauen går til en person som har «bemerket» seg innen saueholdet, så da vet vi alle at denne prisen var vel fortjent. Vi gratulerer Hans så mye med prisen. Styret i Fåvang Sau og Geit lanserte Hans, og Fylkeslaget tok de med seg dette videre.

En annen som har gjort seg fortjent til ros er Sigurd. Han har samlet alt som finnes om Fåvang Sau og Geit i perm, og det ble hele 50 permer med interessant stoff. Disse er nå i arkivet i Ringebu Rådhus og under årets høstmøte var det mulighet til å ta dette i nærmere øyesyn.

Tusen takk til alle som har bidratt i løpet av året.

Sigurd og Øyvind presenterer arkivet

6. Organisert beitebruk

I Ringebu har antall beitedyr økt i forhold til 2012 med 1407 sauer til totalt 20144 sau på beite. Antall garder som søker om produksjonstilskudd for sau er 106 produsenter.

Utviklingen for sauen i kommunen kan sies å være stabil uti fra disse tallene.

For Fåvang sin del ble det sluppet 4042 voksne og 6886 lam på beite, i alt 10928 sau. Dette er en økning på 1152 sau fra 2012.

Oversikt organisert beitebruk i Ringebu 2013

Sluppet på beite				Tapt på beite			Tap i
Lag	Voksne	Lam	I alt	Voksne	Lam	I alt	%
Ramshytta	2029	3530	5559	95	299	394	7,09
Vekkom	1335	2322	3657	54	154	208	5,69
Brekkom	666	1221	1887	63	92	155	8,21
Vestsida	1728	2849	4577	31	92	123	2,69
Fåvang	1648	2816	4464	40	109	149	3,34
Sum 2013	7406	12738	20144	283	746	1029	5,11

Sluppet på beite				Tapt på beite			Tap i
År	Voksne	Lam	I alt	Voksne	Lam	I alt	%
2012	7074	11663	18737	263	575	838	4,47
2011	7377	12838	20215	306	624	930	4,60
2010	7447	12599	20046	373	800	1173	5,85
2009	7291	12567	19858	359	704	1063	5,35
2008	6725	11912	18637	241	656	897	4,81
2007	6920	12148	19068	315	812	1127	5,91
2006	7238	12828	20066	281	1015	1296	6,46
2005	7528	13318	20846	203	1012	1215	5,83
2004	7542	13163	20705	233	957	1190	5,75
2003	7232	12610	19842	237	1010	1247	6,28
2002	6791	11820	18611	294	1187	1481	7,96

Oppstilling før marsjen hjem

7. Rovdyr

Årets beitesesong startet med store utfordringer. Observasjoner av ulv tidlig i beitesesongen og samtidig som det ble rapportert om skader i hele Oppland, og spesielt Nord-Fron gjorde oss urolige. Det ble også tatt sau i Fåvang bla i Samdalen. Vi ble pålagt ekstra tilsyn i fra Mattilsynet samtidig fikk vi avslag på søknad om felling av ulv. Dette provoserte mange saueiere.

I midten av juni felte det kommunale fellingslaget en bjørn i Samdalen, og under årets gaupejakt i februar/mars ble det felt 4 gauper i kommunen. Tusen takk for innsatsen alle jegere.

Tapsprosenten pga rovdyr gikk litt opp i forhold til 2012, men den holder seg noenlunde stabil for kommunen. Tapene er uansett alt for store og tross rovviltmeldinger, lovnader fra både her og der så blir ikke situasjonen bedre for vår del. Mange av våre medlemmer møtte opp da Miljøvernminister Bård Vegar Solhjell kom til Vinstra for å møte sauefolket. Takk til alle som hadde anledning til å møte tross kort varsel.

Oversikt over tap i utvalgte år, og de 6 siste årene:

År	Tap	% tap
1995	707	3,78
2000	1425	8,12
2008	691	3,52
2009	1063	5,15
2010	1173	5,79
2011	930	4,61
2012	835	4,47
2013	1029	5,11

Erstatningsoppgjør Ringebu 2008-2013:

Skadedyr	År	Voksne	Lam	I alt
Jerv	2008	17	239	256
Jerv	2009	4	101	105
Jerv	2010	43	317	360
Jerv	2011	14	230	244
Jerv	2012	16	136	152
Jerv	2013	14	187	201
Gaupe	2008	1	26	27
Gaupe	2009	0	3	3
Gaupe	2010	0	36	36
Gaupe	2011	1	7	8
Gaupe	2012	1	14	15
Gaupe	2013	0	8	8
Bjørn	2008	102	56	158
Bjørn	2009	187	164	351
Bjørn	2010	149	60	209
Bjørn	2011	107	29	136

Bjørn	2012	124	50	174
Bjørn	2013	143	221	364
Ulv	2008	4	5	9
Ulv	2009	7	28	35
Ulv	2010	13	32	45
Ulv	2011	0	0	0
Ulv	2012	0	0	0
Ulv	2013	2	2	4
Kongeørn	2011	0	7	7
Kongeørn	2012	0	22	22
Kongeørn	2013	0	7	7

Erstatning i forhold til tap på beite 2008-2011:

År	Tap på beite		Krav		Erstattet		% Erst.
	Voksne	Lam	Voksne	Lam	Voksne	Lam	
2008	241	656	174	517	133	350	69,9
2009	359	704	277	547	204	339	65,9
2010	371	808	290	718	205	466	66,6
2011	261	669	171	474	122	273	61,2
2012	263	572	181	395	141	226	63,7
2013	285	743	189	539	148	363	70,2

Som vi ser av tabellen er det langt igjen til vi får erstattet det reelle tap av dyr når vi vet at normaltaper ligger kun på et par %

I 2013 har 45 bruk mottatt erstatning for rovviltskader. Erstatningsbeløpet er på til sammen kr. 1 536 932,-

Jerv og bjørn er de rovdirene som gir oss størst tap i løpet av beitesesongen

8. Geit

Geiteholdet i Fåvang holder seg fortsatt stabilt både når det gjelder antall dyr og besetninger. Saneringen i besetningene er nå ferdig. Forbruk og salg av geitemjolk er en utfordring, og geitenæringen er ikke fornøyd med at kvotene settes ned med 2 %.

Geitedagene i 2013 ble avholdt på Fefor. Her var det lagt opp til besøk på flere geitegarder, og Ragnhild og Øyvind Krogsvæn var en av vertene som fikk besøk på setra deres på Svinslåa.

9. Værringene

Fåvang har 2 avdelinger i Ring 41 i Oppland. Avdeling 45 Spæl og avdeling 48 Norsk Kvit. Avdelingene har egne årsmøter og årsmeldinger. Kravene til drift er skjerpet, noe som er ”påkrevd” i og med dette er avlsbesetninger. Antall besetninger er stabilt.

10. Kåring

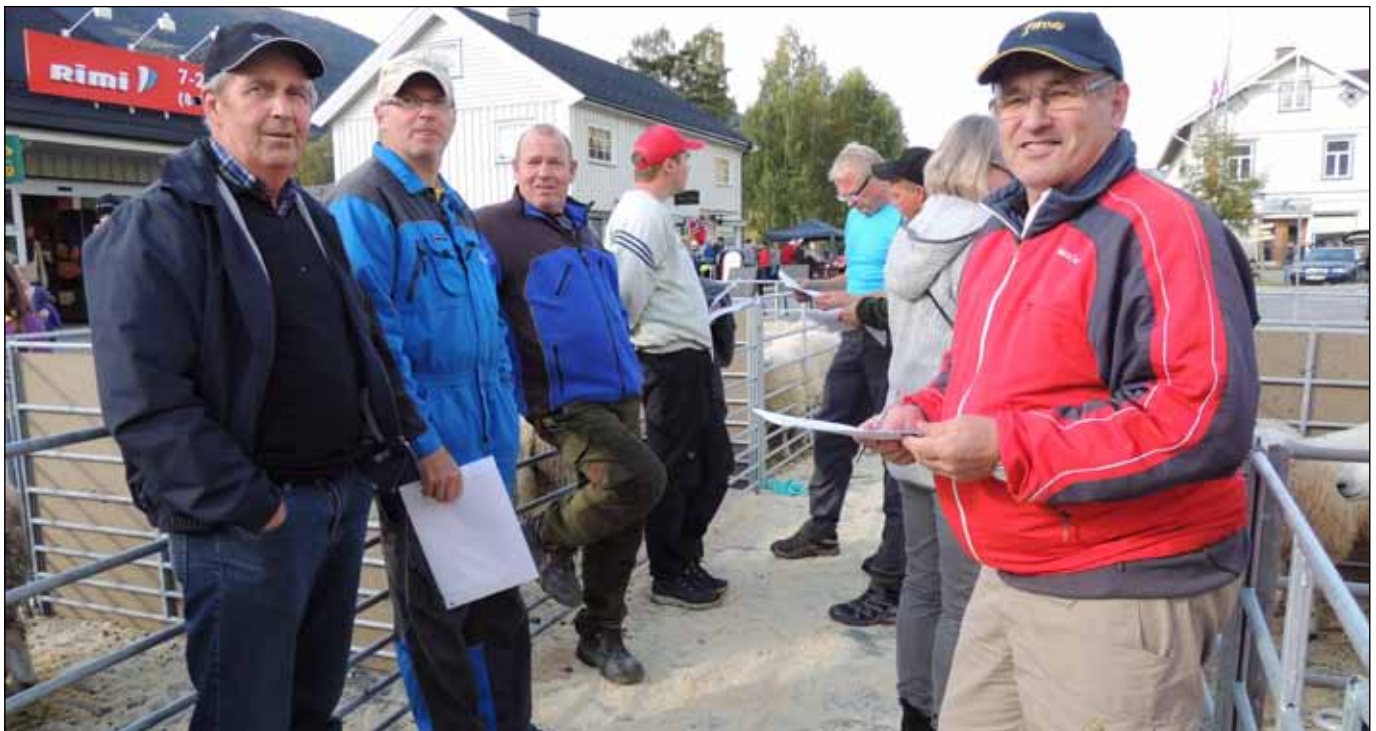
Under årets kåring i Fåvang sentrum møtte mange opp for å bivåne årets høydepunkt innen saueavl. Her var både "utstillere, oppkjøpere" og andre som hadde lyst til å få sett litt på hva vi holder på med. Dette ble en god reklame for næringa. På Kroa fikk man servert god Norsk Fårikål, noe som ikke er en selvfølge i et marked som skriker etter Norske lam.

Dommere var Anders Svare på NKS mens Pål Kjørstad tok seg av spæl. Det ble også kåret andre raser som Rygja og Gammel Norsk Spæl.

Jan Aarskog, Simen Borgedal og Tore Krogsvæn tok seg av skrivinga.

Avlsmiljøet er viktig og vi er alle avhengige av at det fortsatt finnes et aktivt miljø, så honnør til dere som deltar i dette og gratulerer med gode resultat.

Av 152 stilte lam til kåring ble 115 kåra og 37 vraket. Dette gir en kåringsprosent på 76.

Sentrale karer i avlsmiljøet

Beste kåringslam 2013

Spæl best i kvalitet:

Plass	Kåringsnr.	Poeng	Sum	Sløyfe	Eier
1	201324305	10-8-9-10	37	Kvit	Anton Myhrmoen
2	201324259			Rød	Arne Amrud
3	201324373			Blå	B. og G. Amrud

Spæl best sum poeng:

Plass	Kåringsnr.	Poeng	Sum	Eier
1	201320305	123-10-8-9-10	160	Anton Myhrmoen
2	201320265	123-10-8-7-10	158	Simen Borgedal
3	201320277	122-9-9-9-9	158	B. og G. Amrud

NKS best i kvalitet:

Plass	Kåringsnr.	Poeng	Sum	Sløyfe	Eier
1	201320131	10-8-9-10	37	Kvit	Ø. og R. Krogsveen
2	201320170	10-9-9-9	37	Rød	L. og H. Amrud
3	201320158	10-8-9-9	36	Blå	Pål Borgen

NKS best sum poeng:

Plass	Kåringsnr.	Poeng	Sum	Eier
1	201320145	133-9-10-8-9	169	E. T og J. Høyvesveen
2	201320149	132-9-9-9-10	169	E. og R. Bjørge
3	201320155	135-9-7-8-9	168	L. og I.M. Haugen

Spente kandidater venter på dommen

11. Premiering

Beste indekxvær:

Rase	Kåringsnr.	Navn	O.ind	Oppdretter
Spæl	201224239	Sturla Myhrmoen	131	Anton Myhrmoen
NKS	201224162	Otto Hågån	134	L. og H. Amrud

Beste værlam sum poeng:

Rase	Kåringsnr.	Sum poeng	Oppdretter
Spæl	201320305	160	Anton Myhrmoen
NKS	201320145	169	E. T og J. Høyveven

Beste værlam kvalitet:

Rase	Kåringsnr.	Sum poeng	Oppdretter
Spæl	201320305	37	Anton Myhrmoen
NKS	201320131	37	Ø. og R. Krogsveen

12. Semin

Resultatet på semin for avdeling 45 og 48:

Fåvang	Medl.	Inseminert	Omløp	Drektig	% drektige
Avd. 45	9	55	19	36	66
Avd. 48	7	88	14	74	84,1
I alt 2013	16	143	33	110	77

Drektighetsprosenten i foregående år:

- 2012 – 74 %
- 2011 - 74,3 %
- 2010 - 81,85 %,
- 2009 - 79,02 %,
- 2008 - 89,85 %

Vel hjemme etter endt beitesesong

13. Sluttkommentar

Nok en årsmelding og nok et begivenhetsrikt år. Etter en god gammeldags vinter kom tilslutt våren, og både sau og saueiere kunne glede seg over nyspira groe. Ikke lenge etterpå kom det nedbør som igjen ga oss en storflom både i bekker, elver og ikke minst i Laugen. Fåvang ble igjen hardt rammet bare 2 år siden sist storflom.

Etter hvert kom det flere utfordringer. Ulv ble observert i Fåvang nær både bebyggelse og jorder. En utfordrende start på beitesesongen. Skremmende er rovviltet for oss med sau, men forvaltningen er minst like skremmende. Vi har både hørt og sett lovnader, og ikke minst kommer det mange lovnader i et valgår. Det gjenstår å se nok en gang hva som skjer, men man har en viss anelse.

I kommunen har vi gode og velorganisert jegere som gjør en utrolig stor innsats. Nok en gang; tusen takk for at dere står på dag og natt. Vi er takknemlige.

Årets kåring i sentrum av Fåvang ble en suksess. Her fikk vi presentert oss på en fremdragende måte overfor våre forbrukere. Utfordringen nå er å levere nok lam. Årets slaktesesong ga ikke nok lam, og dermed ble det igangsatt import av lam i store kvantum. Betenkelig når vi tenker på bruken av utmarka og hvilke utfordringer vi har med rovdyrene. Vi får stå på videre og sette oss nye mål med enda bedre resultat i 2014 og dermed flere lam på markedet. Ringebu kommune er den kommune med flest sauer på Østlandet, men vi kan bli større.

Hans Hjelstuen fikk som kjent Gromsauprisen og det ga oss en stolthet av å ha en slik mann i lokallaget. Vi gratulerer igjen.

I år har vi annonser i årsmeldingen. Slakteri, fôrleverandører og andre tjenesteytere overfor næringen fikk tilbud, og vi fikk god respons. Dette gjør at årsmeldingen er et «plussforetak».

Vi i styret takker alle som har involvert seg i småfenæringa i Fåvang i året som har gått. Noen stiller fjøs til disposisjon for ulike kurs og møter. Takk til dere, og takk til NSG og Oppland Sau og Geit for samarbeidet i året som har gått.

Fåvang 25. januar 2014

Øyvind Myhrsveen   Geir Amrud   Knut Evensen   Johnny Høyvesveen   Mette Amrud Sylte

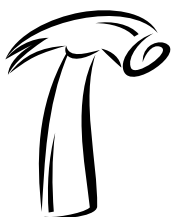

Takk til våre sponsorer og støttespillere

Strand Unikorn

FURUSETN

STENUMGÅRD BYGG AS

BORGEDAL BYGG AS

2634 Fåvang Tlf. 61 28 46 50

FÅVANG ELEKTRO AS

www.favangelektro.no - 61 28 00 00

FJØSSYSTEMER

Bonden og dyrenes førstevalg